Ankenævnet for Forsikring

Den 1. februar 2017 blev i sag nr. 90027:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Topdanmark Forsikring A/S. Han klager ved sin advokat over selskabets afslag på at yde dækning for et færdselsuheld 2013, hvor han på knallert kørte ind i en traktor og pådrog sig personskade.

Selskabet har i sit afslag henvist til, at han har udvist grov uagtsomhed.

I klageskema af 21/10 2016 til nævnet er det bl.a. anført:

> "Nærværende sag omhandler skaderne efter en ulykken d. 11/5-2013, og spørgsmålet om hvorvidt forsikringstageren har udvist simpelt uagtsomhed eller grov uagtsomhed, da dette er afgørende for, om der skal ske udbetaling fra ulykkesforsikringen.
>
> ---
>
> Min klient, der på tidspunktet for ulykken d. 11/5-2013 var 15 år, kom kørende på knallerten, som han ikke havde kørekort til, omkring kl. 01.10 lørdag d. 11/5-2013. Han var på vej hjem fra et besøg hos en kammerat, da han opdager, at der kommer et køretøj ved det kryds, som han skal til at passere. På dette tidspunkt er han klar over, at bremserne ikke er helt perfekte, men han forventer naturligvis, at de fungerer (ligesom de har gjort tidligere på dagen), da han selvsagt ikke ville føre knallerten, hvis han var bekendt med, at knallerten ikke kunne bremse, Han når ikke at bringe knallerten til standsning inden, at han kommer frem til krydset og rammer derfor køretøjet, der er en traktor med påhængsvogn. Ved ulykken pådrager han sig en betydelig personskade.
> På tidspunktet for uheldet kører han muligvis lidt stærkere end det tilladte, men dette ligger ikke klart, og er ikke dokumenteret.
> Han overholder ikke den ubetingede vigepligt, hvilket skyldes, at bremserne på knallerten ikke fungerede, og at knallerten derfor ikke kunne bringes til standsning inden kollisionen skete.
> Det bemærkes, at min klient bar styrthjelm og ikke var påvirket af alkohol.

Min klient havde tilmeldt knallertens forsikringen til betaling, men ved en fejl er regningen ikke betalt, hvorfor der på ulykkestidspunktet ikke er en forsikring på knallerten. Dækkene på knallerten var nedslidte, men han havde bestilt nye dæk.

I forbindelse med politiets behandling af sagen, er der udarbejdet vedlagte rapport (Attest om undersøgelse af køretøj i anledning af færdselsuheld) - Bilag 1.
Af rapporten fremgår det, at baghjulsbremserne er virkningsløse, men at forbremse vurderes at have virket som foreskrevet, Knallerten har altså haft en delvis bremseeffekt. Der har efter ulykken været ført en straffesag mod min klient, og der vedlægges kopi af udskrift af dombogen (bilag 2).

Sagen har politiets j. nr. …, og Nævnet er naturligvis velkommen til at indhente relevante oplysninger fra politiet.

Min klient anerkender, at han har udvist en adfærd, der kan betegnes som simpelt uagtsomt, men mener ikke, at der er tale om grov uagtsomhed.

Det gøres til støtte for min klients påstand gældende, at ;

Dækningen på forsikringen alene bortfalder ved grov uagtsomhed og ikke ved simpel uagtsomhed.

Forsikringsbegivenheden ikke er fremkaldt ved grov uagtsomhed.

Min klients adfærd har ikke indebåret en så indlysende fare for de indtrådte skader, at disse kan anses for forvoldt ved grov uagtsomhed.

Det skal fremhæves, at tidspunktet for ulykkens indtræden er kl. 01.00, hvor der må antages at være en meget beskeden trafik på vejene.

Knallertens bremser jf. politiet rapport (bilag 1) alene var delvist defekt,

Det påhviler forsikringsselskabet at dokumentere, at der er tale om grov uagtsomhed, hvilket ikke er dokumenteret."

I selskabets brev af 15/11 2016 til nævnet hedder det bl.a.:

"**Her er sagens forløb**
Forsikrede anmelder, at han 11. maj 2015 var fører af knallert og i den forbindelse har påkørt en traktor. I forbindelse med ulykken, har vores kunde pådraget sig skade på venstre arm og skulder.

Vi har efterfølgende modtaget kopi af politirapport og efter gennemgang af rapporten, afviser vi at dække forsikredes personskade, da vi mener han har handlet groft uagtsomt i forbindelse med ulykken.

Vi modtager efterfølgende klage via forsikredes advokat, som beder om revurdering af sagen. Efter revurdering af sagen, fastholder vi vores afgørelse.

Hvad klager forsikredes advokat over
Forsikredes advokat klager over vores afvisning af personskaden grundet grov uagtsomhed. Advokaten vurderer, at skaden er forvoldt med simpel uagtsomhed.

Topdanmark ønsker at fastholde vores afgørelse af sagen
Vi ønsker at fastholde vores afgørelse af forsikrede personskadesag.

I henhold til vilkårene for ulykkesforsikringen, dækker forsikringen ikke følger af ulykkestilfælde, der skyldes forsikredes grove uagtsomhed. Dette fremgår af vilkårenes punkt 15 J. Af sagens oplysninger fremgår det, at forsikredes var fører af knallert, da han påkører en traktor. I forbindelse med påkørslen, har forsikrede ikke overholdt sin vigepligt. Forsikrede er på skadetidspunktet 15 år gammel, og er derfor ikke gammel nok til at køre på knallert. Han har derfor heller ikke kørekort til knallert. Dette har han også erkendt overfor politiet.

Det fremgår, at knallerten ikke var i lovlig stand og at forsikrede har kørt mere end det tilladte. Derudover fremgår det, at dækkene på knallerten var nedslidte og ikke havde nogen slidbane. Det fremgår af rapporten fra bilinspektøren, at dækkenes slidbaner var 0 mm. Det fremgår også af sagens oplysninger, at forsikrede var klar over, at dækkene var nedslidte og han havde derfor bestilt nye dæk.

Vi ligger også vægt på, at det af sagens oplysninger fremgår, at knallerten havde defekte bremser. Dette var forsikrede allerede inden ulykken klar over, da han overfor politiet har forklaret, at bremseklodserne allerede tidligere på aftenen var gået itu. Vi er derfor ikke enige i advokatens bemærkning om, at forsikrede forventer, at bremserne virker, da de gjorde det tidligere på dagen. Forsikrede har jo netop forklaret til politiet, at bremseklodserne tidligere på aftenen var gået itu.

Forsikrede har forklaret overfor politiet, at han grundet høj fart ikke kunne standse knallerten. Det fremgår også af politirapporten, at det på uheldstidspunktet samt undersøgelsestidspunktet var tørt og at vigepligten for forsikrede var tydeligt tilkendegivet.

Af bilinspektørens rapport fremgår det, at forsikrede på uheldstidspunktet kørte med nærlys. Han har derfor heller ikke haft korrekt lys på knallerten.

Derudover skal det bemærkes, at der på skadetidspunktet ingen ansvarsforsikring var på knallerten. Det har derfor ikke været tilladt, at køre knallerten på offentlig vej.

Det skal også bemærkes, at det af straffesagens afgørelse fremgår, at forsikrede har fået en bøde samt er blevet frakendt retten til at føre knallert i 2 år.

Ud fra sagens oplysninger, fastholder vi vores vurdering af, at forsikrede har handlet groft uagtsomt, da han har været vidende om, at knallerten var ulovlig, han ikke var gammel nok til at føre knallert, dækkene på knallerten var helt nedslidte samt at bremserne var defekte. Derudover har han ført knallerten i høj fart, ikke haft korrekt lys på knallerten og der var ingen ansvarsforsikring på knallerten på skadetidspunktet.

At forsikrede på skadetidspunktet bar hjelm og havde en promille på 0,00, ændrer ikke ved vores vurdering af, at forsikrede har handlet groft uagtsomt i forbindelse med ulykken.

Advokatens bemærkning om, at uheldet skete 01:00 og det derfor må antages, at der er beskeden trafik på vejene, har ingen betydning for vores vurdering af sagen."

I klagerens brev af 5/12 2016 til nævnet er det bl.a. bemærket:

> "Som tidligere nævnt så er den eneste årsag til, at vigepligten ikke overholdes det faktum, at knallerten ikke kunne bringes til standsning. Der er således ikke tale om en bevidst manglende overholdelse af vigepligten.
> Det er ligeledes klart, at der ikke er nogen - ej heller min klient - der fører en knallert velvidende, at den ikke kan bringes til standsning. Som nævnt var det min klients opfattelse, at knallertens bremser fungerede tilstrækkeligt (om end de ikke fungerede ret godt), da han kørte på knallerten, og politiets undersøgelser viser da også, at bremserne fungerede delvist.
> Min klient mener ikke umiddelbart, at han kørte for hurtigt, da ulykken skete, hvilket ej heller er bekræftet."

I politirapporten er det bl.a. anført:

> "*Kort beskrivelse af uheldet*
> HVU. Part 2 kørte i traktor m. gyllevogn ad … i retningen mod øst, hvor han blev påkørt af part 1, som kørte på lille knallert ad … i retningen mod nord, uden at overholde sin vigepligt. Part 1 indlagt med brud på arm og nakke.
> …

		Føre	*Sigtforhold*	*Lysforhold*
		Tørt	Uoplyst	Mørke

Vejrforhold	*Vejbelysning*	*…*	*Tilladt hastighed*	*Byzoneområde*
Ingen nedbør	Findes ikke	…	70 km/t	Nej

> …
> Fortsat mandag den 27 maj 2013.
>
> Part 1 blev d.d. afhørt til sagen. Værge, … var til stedet under afhøringen.
> …
> Part 1 forklarede kort, at han ganske enkelt ikke kunne bremse, idet bremseklodserne var blevet defekte tidligere på aftenen. Grundet meget høj fart på knallerten, var han ikke i stand til at bremse, hvorfor han prøvede at undvige traktoren, hvilket ikke lykkedes.
>
> Part 1 blev på baggrund af sin forklaring sigtet for fejl og mangler, ved som fører at have kørt på en knallert med defekte bremser samt konstruktiv ændret motor. Han blev ligeledes sigtet for manglende knallertkørekort samt manglende forsikring.
> …
> Fortsat fredag den 30 maj 2013.
>
> Rapport fra bilinspektøren tilgik d.d. sagen.
>
> Bilinspektøren kunne på baggrund af sine undersøgelser konkludere, at der var tale om en lille knallert, som var konstruktiv ændret i motoren. Derudover var bremserne uvirksomme og mønsterdybden på begge dæks slidbaner var 0 mm.
> …
> **Afhøringsrapport**
> **Part 1**
> Dato: Tirsdag den 28 maj 2013
> …

Afhøringsform: personligt på part i adresse,
Part 1 blev afhørt uden sigtelse, men gjort opmærksom på, at han ikke havde pligt til at udtale sig.
Afhørte ønskede at gennemlæse sin forklaring.
…
Indledningsvis oplyste part 1. at han på uheldsaftenen havde været til … i … . Han var blevet hentet i bil af en bekendt omkring kl. 18-19 tiden. Han aftalte herefter senere på aftenen med en kammerat, at kammeraten skulle hente knallerten hjemme hos part I. for at kammeraten derefter skulle hente part 1 på knallerten fra … i … . Det gjorde han omkring kl. 2145, hvorefter de kørte sammen på knallerten hjem til kammeraten i …

Part 1 kørte omkring midnat hjem fra kammeraten, men ville lige runde … for at mødes med nogle i gågaden. Han kørte herefter mod sin bopæl via …, hvor uheldet skete.

Part 1 oplyste forespurgt, at han kun havde fået ganske lidt alkohol at drikke i løbet af aftenen.

Han forklarede, at han faktisk ikke kunne huske så meget fra uheldet. Han kunne huske, at han på vej frem mod krydset ad … i retningen mod nord, havde set traktoren med en vogn bagefter, idet der var lys på køretøjet. Men part 1 kunne ikke bremse. Han forklarede endvidere, at bremseklodserne tidligere på aftenen var gået itu, og at han derfor ikke kunne bremse for traktoren. Da han fik øje på traktoren, begyndte han med det samme at geare ned i forsøg på at motorbremse knallerten, men kom ikke nok ned i fart, hvorefter han troede, at han kunne undvige gyllevognen bagom, hvilket han heller ikke nåede. Han kørte derfor direkte ind i gyllevognen. Herefter kunne han ikke huske anden, end at han blev løftet op på båren af ambulancefolkene, ligesom han kunne huske, at han bad en om at kontakte sin mor. Han kunne herefter ikke huske noget før han var blevet scannet på hospitalet.

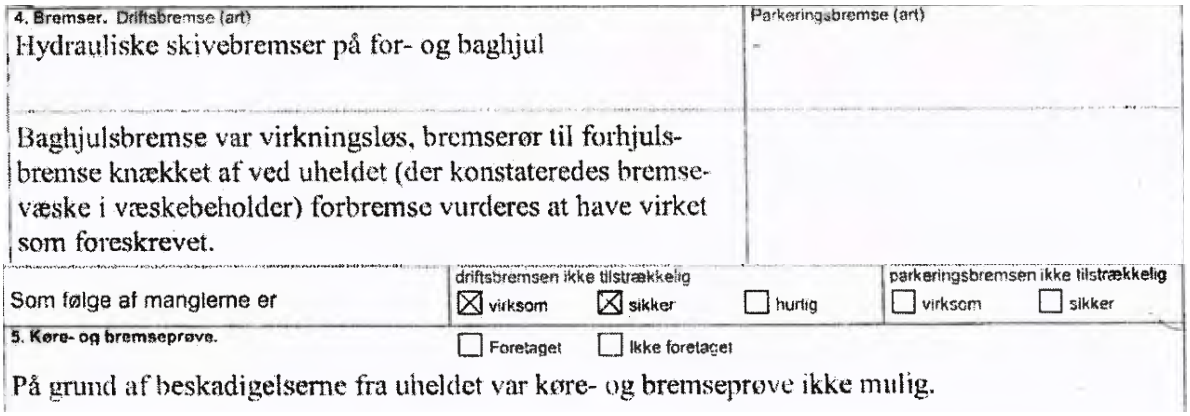
Forespurgt, hvor hurtigt part 1 kørte på knallerten umiddelbart inden uheldet, oplyste han, at det kunne han ikke sige noget om. Han koncentrerede sig om at geare ned, men han havde da haft lidt fart på!

Forespurgt om knallertens tophastighed, oplyste part 1, at han før havde haft den oppe omkring 100 km/t.
…
Afhøringsrapport
Part 2
Dato: Lørdag den 11. maj 2013
…
Part 2 havde kørt gylle gennem hele dagen for landmanden … til efter midnat her lørdag den 11. maj, hvorefter han ca. kl. 00.45 var kørt hjemad ad … mod øst.
…
Part 2 havde ikke bemærket noget af betydning for sagen, før han var umiddelbart i krydset …/… - og var placeret/kørte ved indkørselsvejen ad … mod syd – hvor han bemærkede et svagt lys fra en knallert(part1), der kørte ad … mod nord.

Part 2 oplyste forespurgt, at han vurderede knallertens hastighed (part 1) til i hvert fald 50 km/t.
…
Da part 2 var ca. ud for udkørslen ved … med traktoren – den sidste hajtand – i krydset, bemærkede han at part 1 ramte part 2's gyllevogn midt på, idet han hørte et brag.

Part 2 havde forespurgt ikke bremset ned i krydset – han var rimeligt godt kendt i krydset – og han vidste at dem fra sidevejene havde vigepligt, og han regnede derfor også med, at part 1 standsede op for sin ubetingede vigepligt, selv om han kørte stærkt."

I bilinspektørens rapport af 28/5 2013 er det bl.a. bemærket:

4. Bremser. Driftsbremse (art)	Parkeringsbremse (art)
Hydrauliske skivebremser på for- og baghjul	-
Baghjulsbremse var virkningsløs, bremserør til forhjulsbremse knækket af ved uheldet (der konstateredes bremsevæske i væskebeholder) forbremse vurderes at have virket som foreskrevet.	

Som følge af manglerne er	driftsbremsen ikke tilstrækkelig			parkeringsbremsen ikke tilstrækkelig	
	☒ virksom	☒ sikker	☐ hurtig	☐ virksom	☐ sikker

5. Køre- og bremseprøve. ☐ Foretaget ☐ Ikke foretaget

På grund af beskadigelserne fra uheldet var køre- og bremseprøve ikke mulig.

…
7. Dæk.
Fordæk dimension: 100/80-17, bagdæk dimension: 130/80-17
Mønsterdybde på begge dæks slidbaner: 0 mm.

8. Chassis og karrosseri.
Karburatoren på knallerten var af fabrikat …, og havde en lysning på ø26 mm, mod original en … karburator med en lysning på ø15 mm.
Cylinderens boring vil normalt – skulle øges - for at tilpasses den større karburator. Slagvolumen vil derfor blive større end 50 cm3. Cylinderens boring blev ikke kontrolleret.
Motortandhjulet havde 15 tænder mod højest tilladt 12 tænder.
Baghjulskædehjulet havde 50 tænder mod mindst tilladt 64 tænder.
Lyddæmper manglede komponentmærkning jfr. typegodkendelse.

Med den konstruktivt ændrede motor og totaludveksling har knallerten erfaringsmæssigt haft en tophastighed på 70 - 80 km/t.

9. Beskadigelser
Knallerten var kraftigt beskadiget ved uheldet
Stellet var kraftigt deformeret og det konstateredes at stellet tidligere havde haft et brud, der efterfølgende var repareret (ikke fagmæssigt udført).
Forgaflen og styr var bøjet. Instrumenteringen var beskadiget.
Forfælgen var deformeret, adskellige egere knækkede."

I byrettens dom af 23/9 2013 er det bl.a. anført:

"**Sagens oplysninger**

[Klageren] har forklaret, at han kom kørende på sin knallert. Han havde været ude hos en kammerat og var på vej hjem. Tiltalte kom kørende ad … [vej] frem mod krydset … . Tiltalte fik øje på noget lys på … [vej] på hans venstre side. Tiltalte prøvede at bremse knallerten ned. Han kan ikke huske, hvor hurtigt han kørte, men han kørte nok mere end han

måtte. Han kunne godt mærke, at der ikke var normal bremsekraft på knallerten. Tiltalte prøvede at geare knallerten ned, men han ramte alligevel et køretøj. Da han senere fik knallerten hjem og fik den skilt ad, opdagede han, at bremserne ikke virkede. Bremseklodserne var helt slidt væk. Det er ham, der har foretaget ændringerne på knallerten. Han var godt klar over, at dækkene var nedslidte. Han havde bestilt nye dæk. Tiltalte vidste godt, at han ikke måtte køre på knallerten, da han ikke var gammel nok. Tiltalte kan også erkende, at der ikke var tegnet ansvarsforsikring på knallerten.

Rettens begrundelse og afgørelse

Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig

Straffen fastsættes til en bøde på 5.500 kr.
…
Tiltalte har ved sin kørsel tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden. Tiltalte frakendes derfor førerretten til at føre lille knallert, jf. færdselslovens § 129, stk. 1, nr. 1 og nr. 6, jf. stk. 3, nr. 5, jf. stk. 4 og stk. 6.

Tiltalte er under 16 år, således at frakendelsestiden skal regnes fra den dag, hvor tiltalte fylder 16 år.

Det tidspunkt, hvor tiltalte efter sin alder kan erhverve førerret for så vidt angår kørekort med et alderskrav på 18 år, udskydes i 6 måneder.

Thi kendes for ret:

[Klageren] skal betale en bøde på 5.500 kr. Forvandlingsstraffen for beden er fængsel i 8 dage.

Tiltalte skal frakendes førerretten til at føre lille knallert, i 2 år fra den 28. oktober 2013."

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:

"**18 Hvilke skadet dækker forsikringen ikke?**
…
J Grov uagtsomhed mm.
Følger af ulykkestilfælde, der skyldes:
1. Forsikredes grove uagtsomhed"

Nævnet udtaler:

Det fremgår af sagen, at klageren den 11/5 2013 kl. 01.10 på en knallert påkørte en traktor i et vejkryds. Klageren havde inden uheldet set traktoren og forsøgte at bremse, men kørte som følge af blandt andet utilstrækkeligt virkende bremser frem for ubetinget vigepligt og stødte sammen med traktoren.

Ifølge bilinspektørens rapport af 28/5 2013 havde knallerten fået foretaget konstruktive ændringer, således at den kunne køre 70-80 km/t. Det fremgår endvidere, at forbremsen vurderes, at have virket som foreskrevet, men at baghjulsbremsen var virkningsløs. Bilinspektøren har samlet vurderet, at driftsbremsen ikke har været tilstrækkelig virksom og sikker. Endvidere er det anført, at dækkenes slidbane var 0 mm. Af politirapporten fremgår det, at føret var tørt, at der ikke var tegnet forsikring for knallerten, og at klageren ikke var gammel nok til at føre knallerten.

Føreren af traktoren har ifølge politirapporten oplyst, at han vurderede klagerens hastighed til mindst 50 km/t. Klageren har ifølge det anførte den 28/5 2013 i politirapporten oplyst, at han ikke husker, hvor hurtigt han kørte, men "at han da havde haft lidt fart på". Over for nævnet har han anført, at det ikke er dokumenteret, at han kørte stærkere end det tilladte.

Ved byrettens dom af 23/9 2013 har klageren erkendt sig skyldig i blandt andet, at have overtrådt sin ubetingede vigepligt, at have kørt på en uindregistreret knallert i ulovlig stand, og at have kørt uden at have erhvervet kørekort til køretøjet.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, ikke at kunne kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at han har udvist grov uagtsomhed. Nævnet bemærker, at forsikringen, jf. betingelsernes punkt 18 J, helt undtager forsikringsdækning, når forsikrede har udvist grov uagtsomhed.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren ved dom af 23/9 2013 blev frakendt retten til at føre knallert i to år og idømt en bødestraf for ved sin kørsel at have tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden. Endvidere har nævnet lagt vægt på, at klageren ifølge politirapporten havde konstateret, at bremseklodserne tidligere på aftenen var blevet defekte/gået itu og forsøgte at motorbremse knallerten, da han opdagede den tværkørende traktor med påhængsvogn, at klageren var for ung til at føre knallerten, og at han ved uheldet overtrådte sin ubetingede vigepligt.

På baggrund af det beskrevne hændelsesforløb, det oplyste om konstruktive ændringer af knallerten og skadernes omfang finder nævnet det endvidere godtgjort, at klageren har kørt med en hastighed, der, efter det oplyste om den defekte baghjulbremse, har indebåret en indlysende risiko for skade. Klageren har således oplyst, at han har pådraget sig betydelig personskade, ligesom det er oplyst, at knallerten blev kraftigt beskadiget ved uheldet.

Nævnet bemærker, at der efter det oplyste var tørt føre, hvorfor knallertens nedslidte dæk næppe har haft afgørende betydning for vejgrebet. Dette forhold kan dog ikke føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings